

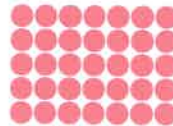
11 Kokonaislukujen kertolasku

Lukujen **tuloksi** sanotaan lukujen välistä kertolaskua ja myös kertolaskun tulosta.

$$\begin{array}{ccc} 2 \cdot 10 = 20 \\ \uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow \\ \text{tekijät} \quad \text{tulo} \end{array}$$

Kertolasku on lyhennysmerkinä yhteenlaskusta, jossa kaikki yhteenlaskettavat ovat samoja.

ESIMERKKI 1 a) $5 \cdot 7 = 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 35$

b) $3 \cdot (-8) = -8 + (-8) + (-8) = -24$

Tekijöiden järjestyksen vaihtaminen ei vaikuta tulon arvoon.

Tekijöiden vaihdannaisuutta käytetään hyväksi päätettäessä tulon etumerkki.

ESIMERKKI 2 a) $3 \cdot 5 = 5 + 5 + 5 = 15$

b) $5 \cdot 3 = 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$

ESIMERKKI 3 a) $8 \cdot 5 = 40$

b) $8 \cdot (-5) = -40$

c) $-8 \cdot 5 = 5 \cdot (-8) = -40$

d) $-8 \cdot (-5) = -(8 \cdot (-5)) = -(-40) = 40$

Kahden luvun tulo on positiivinen, kun tekijöillä on sama etumerkki.

Kahden luvun tulo on negatiivinen, kun tekijöillä on eri etumerkki.

Tulon merkisääntö:

$+\square \cdot (+\square)$ etumerkiksi tulee $+$

$-\square \cdot (-\square)$ etumerkiksi tulee $+$

$+\square \cdot (-\square)$ etumerkiksi tulee $-$

$-\square \cdot (+\square)$ etumerkiksi tulee $-$

Useiden tekijöiden tulo

Useiden tekijöiden tulossa etumerkki määräytyy negatiivisten tekijöiden lukumäärän perusteella.

Tulon merkkisääntö:

- Tulo on positiivinen, jos negatiivisia tekijöitä on parillinen määrä.
- Tulo on negatiivinen, jos negatiivisia tekijöitä on pariton määrä.

ESIMERKKI 4

a) $2 \cdot 5 \cdot (-4) \cdot 2 \cdot (-1) = 80$
b) $(-2) \cdot (-3) \cdot 4 \cdot (-5) = -120$
c) $(-2) \cdot (-2) \cdot (-2) \cdot (-2) = 16$

Tekijöiden järjestyksen vaihtaminen helpottaa usein kertolaskun laskemista.

ESIMERKKI 5

a) $2 \cdot 3 \cdot 5 = 2 \cdot 5 \cdot 3 = 10 \cdot 3 = 30$
b) $5 \cdot 6 \cdot 4 \cdot 5 = 5 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 6 = 25 \cdot 4 \cdot 6 = 100 \cdot 6 = 600$
c) $9 \cdot 12 \cdot 3 \cdot 0 \cdot 5 = 0$ ☁ Tulo on 0, jos jokin tulon tekijöistä on 0.

HARJOITUSTEHTÄVÄT

1. Muunna kertolasku summaksi ja laske.

a) $2 \cdot 4$
 $= 4 + 4 = 8$

b) $5 \cdot 6$
 $= \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $4 \cdot (-9)$
 $= \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $3 \cdot (-8)$
 $= \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Esitä summa kertolaskuna. Laske tulo.

a) $1 + 1 + 1 + 1$
 $= \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $-3 + (-3) + (-3) + (-3) + (-3)$
 $= \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $0 + 0 + 0$
 $= \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10$
 $= \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$